

I. АНАЛІЗ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В 2022-2023 н.р.

Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану потребувала іншого змісту та підходів до проведення виховної роботи. Основним цільовим напрямом було забезпечення безпекової складової здоров'я особистості, забезпечення її фізичного, психічного, соціального і духовного благополуччя.

Особливо важливим стало продовжити формувати громадянина - патріота України, підготовленого до життя, з високою національною свідомістю, який здатний побудувати суспільство. У сучасних умовах патріотичне виховання молодого покоління набуває особливої актуальності, тому патріотичне виховання є важливою складовою загального виховного процесу. Тому для співпраці зі здобувачами та батьками залишилися раніше створені групи у Viber. Виховна робота під час воєнного стану часто проходила у формі відеоуроків, обговорення цікавих постерів, інтернет – конкурсів, перегляду суспільних проєктів.

Виконуючи завдання і реалізуючи основні принципи виховної роботи, педагогічний колектив ліцею у 2022 – 2023 н.р. орієнтувався на нормативно – правову базу з питань виховної роботи, а саме Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Концепцію виховання дітей та молоді», «Концепцію громадянського виховання», «Національну доктрину розвитку освіти», «Конвенцію про права дитини», «Декларацію прав дитини», нормативно – правові акти, документи Міністерства освіти і науки України, обласного управління освіти, органів місцевого самоврядування.

Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є єдність навчання, виховання та розвитку (ст. 6 Закону України «Про освіту»). Серед основних завдань закладу з виховного напрямку – національно - патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей, забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини, формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу, підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності та підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Відповідно до Указу Президента України №143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії росії проти України» у закладі щоденно о 9.00 проводиться загальнонаціональна хвилину мовчання.

Виховна робота в закладі була спрямована на реалізацію загальношкільної виховної теми «Виховання особистості – цілісної, всебічно розвиненої й здатної до критичного мислення, патріота з активною позицією, новатора, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя» і проводилась на науково-методичній основі відповідно до реалізації Концепції державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988, річного плану роботи школи на 2022-2023 навчальний рік, Національної програми правової освіти та Концепції

національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641.

Ключовими нормативними документами у сфері освітньої політики щодо виховання був наказ МОН № 1243 від 31.10.2011, яким затверджено «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України».

Пріоритетними напрямками виховання у 2022-2023 навчальному році були:

- патріотичне виховання;
- громадянське виховання;
- правове виховання;
- превентивне виховання;
- моральне виховання;
- екологічне виховання;
- фізичне виховання;
- художньо-естетична освіта;
- трудове виховання;
- статеве виховання і підготовка до сімейного життя;
- формування наукового світогляду.

В 2022-2023 навчальному році **поставлені завдання виховної роботи:**

1. Створення виховного середовища на основі гуманізації шкільного життя з метою розвитку життєвої компетентності кожного учня.
2. Формування в учнів загальнолюдських цінностей, які сприяють підвищенню рівня громадянської вихованості.
3. Розвиток інтелектуальної, емоційно чуттєвої та вольової сфери особистості вихованців.
4. Виховання активного громадянського ставлення до моралі, права, закону і до своїх обов'язків.
5. Виховання в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я.
6. Розвиток в учнів творчих здібностей, підтримка обдарованих дітей.

Завдання виховної роботи протягом навчального року реалізувалися через основні орієнтири виховання учнів:

1. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави
2. Ціннісне ставлення до себе
3. Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей
4. Ціннісне ставлення до праці
5. Ціннісне ставлення до природи
6. Ціннісне ставлення до культури і мистецтва

Реалізація завдань виховної роботи у 2022-2023 навчальному році здійснювалася шляхом співпраці з педагогічним, учнівським та батьківським колективами, позашкільними закладами та громадськими організаціями.

1. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави - це виховання в учнів патріотичних почуттів, національної гідності, дослідження та вивчення

рідного краю, його історії, природи, мистецтва, відзначення історичних дат, річниць, туристсько-краєзнавча та пошукова робота. Формування національної самосвідомості через основні поняття про народ, націю, суспільство, державу:

- ідентифікація з українською нацією, усвідомлення себе громадянином, патріотом і гуманістом, який може і має добросовісно впливати на розбудову громадянського суспільства, правової демократичної держави в Україні, захищати свої права;
- почуття поваги та гордості до рідного краю, народу, мови;
- розуміння правил взаємодії людей у колективі, суспільстві та безконфліктність їх спілкування, толерантного ставлення до представників інших національностей, шанобливого ставлення до їх культури, релігій, традицій;
- сформованість основних понять про народ, націю, суспільство, державу;
- знання Конституції України, виконання норм закону;
- знання історії, культури свого народу, його традицій, звичаїв і обрядів;

Забезпечувалось ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави такими заходами:

- перший урок «Україна - єдина країна». Класні керівники 1-11 класів обрали різноманітні, сучасні, нестандартні, креативні форми і методи його проведення.
 - переможці II районного XXII Всеукраїнського конкурсу «Об'єднаймося ж, брати мої» у номінаціях «Історія державотворення» та «Література» - Ткаленко О. (9-А кл.), Дубодьор В.(10 кл.)- (керівники ТКАЛЕНКО Ольга, ЛИТВИНЕНКО Тетяна);
 - переможець обласного фотоконкурсу «Неосяжна моя, Україно!» в номінації «Архітектурні пам'ятки» Ткаленко О.
 - переможець II районного етапу робіт МАН у номінації «Історія державотворення» учень 10 кл. Самсонов А. (керівник Савенко Світлана)
 - переможці обласної онлайн - вікторини до Дня пам'яті жертв голодоморів в Україні: Івасенко С. (6-Акл.), Двірко В.(7-Акл.), Купін Н.(10кл.), Усик А., Ткаченко В. (11кл.)
 - участь у Всеукраїнському конкурсі « Ми з Україна»: дипломи та сертифікати одержали учні 9- А класу Жигун Н., Сав'юк В., Коржавіна А.
- З метою утвердження в суспільстві традицій державотворення, підвищення авторитету Української держави, виховання національно-патріотичних рис у закладі проведено:
- участь у VII щорічному Всеукраїнському національно – патріотичному конкурсі «Ми - патріоти України!» (Безщасний Д., Коновалов І., -8-Бкл., Чекан Є., Коломієць. А.(9-Бкл.), Коломієць Т., Купін Н., Сав'юк М., Клименко О.(10кл.), Усик А. Малахатка Ю., Ткаченко В., Трищук Ю.(11кл.)
 - заходи до Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України,

- заходи щодо вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні «Вони пішли у вічність, щоб Україну зберегти»; тематичні заходи до Дня Гідності та Свободи: участь в обласній пошуковій акції «Герої серед нас: сучасні захисники України» (Малінников В., Самсонов А. – 10 кл.)
- онлайн заходи до Дня пам'яті та примирення;
- онлайн заходи до Дня єднання;
- онлайн заходи до Дня прапора України;
- заходи з нагоди річниці визволення України від німецько – фашистських загарбників;
- заходи, присвячені Міжнародному дню рідної мови;
- участь в обласній онлайн акції «Київщина – мій заповітний край» секція «Незламні» (Купін Н.-10 кл.);
- День Героїв України: створено відеоролик «Честь і слава незламним»
- участь в обласній онлайн конференції «Окупація ЧАЕС і ЗАЕС російськими військами. Наслідки для України та світу» (Ткаченко В. 11кл.)
- переможцями Всеукраїнського конкурсу «День Європи в Україні» стали учні 9-А класу Вовненко А., Тарасенко К., Жигун Н.
- участь у (територіальному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);
- участь в територіальному етапі творчого проекту КЗ КОР «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини» та обласної ради дітей Київщини – стартап медіаальбомів «Україна нескорена: герої на щиті» Шевченко Д.(9-А кл.);
- участь у VII Всеукраїнському конкурсі «Я- козацького роду» (взяли участь 15 учнів).

Патріотичне виховання дітей на кращих зразках історії рідного народу, його досвіду, традицій, освіти й культури є сьогодні головним пріоритетом в системі виховної роботи закладу. У ліцеї діє гурток «Історичне краєзнавство».

Його мета – розвиток у учнів патріотичної свідомості, громадянської позиції і патріотизму.

В умовах воєнних дій багато заходів проводилося в онлайн форматі.

2. Ціннісне ставлення до себе формує в учнів основи духовно-морального та фізичного розвитку особистості, усвідомлення основних засад «Я-концепції»:

- формування основ самопізнання, самооцінки, самоконтролю, саморегуляції, самоповаги, почуття гідності, безпеки власної життєдіяльності;
- усвідомлення цінності власного життя і збереження здоров'я (фізичного, психічного, соціального, духовного, культурного) свого і кожної людини;
- адаптація до змін навколишнього середовища, пізнання прекрасного у собі;
- конструктивний підхід до вирішення різних життєвих ситуацій;
- знання та навички ведення здорового способу життя (дотримання правил гігієни, рухового режиму);

- готовність працювати над собою і своїми моральними якостями. Учнів школи брали участь у різних творчих онлайн конкурсах та акціях. Це сприяло розвитку їх здібностей, виявленню і підтримці обдарованих дітей.
- Переможцем Всеукраїнського конкурсу наукових робіт з історії України імені Ярослава Потапенка Шевченко Д. (9-Акл.) (керівник Ткаленко Ольга).
- Учень 10 класу Сав'юк М. зайняв II місце у обласному етапі Всеукраїнської учнівської інтернет - олімпіаді з географії (вчитель Шевченко Любов) ;
- команда лідерів учнівського самоврядування зайняла I місце у районному командному чемпіонаті інтелектуальних ігор;
- учениця 10 класу Клименко В. та учень 8 класу Коновалов І. зайняли перше місце у II (регіональному) етапі XXIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;
- учениця 10 класу Давісвіч Д. зайняла перше місце у II (територіальному) етапі XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т.Г. Шевченка

З метою формування здорового способу життя та безпеки життєдіяльності, зміцнення здоров'я школярів, проводилась роз'яснювальна робота щодо ролі фізичної культури та спорту в житті людини. Були проведені заходи, які охопили учнів 1-11-х класів, а саме:

- Всеукраїнський Місячник безпеки руху «Увага, діти на дорозі!»;
- Декада профілактичних заходів із запобігання тютюнопаління серед учнівської молоді до Всесвітнього дні боротьби з тютюнопалінням;
- свято «День фізичної культури та спорту»;
- День здоров'я;
- учні долучилися до онлайн марафону « Рух - це здорово»;
- участь у Всеукраїнському конкурсі Дня безпечного Інтернету «Безпечний інтернет»: Вовненко А.(9-А кл.), одержала диплом I ступеня, Тарасенко К. (9-А кл.) – диплом III ступеня;
- виховні години :
- бесіди з учнями «Інтернет – користь чи прихована небезпека».
- « Ліга Супер UA 2022»: казкова родина для учнів 5-6 класів та батьків;
- Кубок Андрія Шевченка з футболу зі збірними освітніх закладів громади;
- турнір з вуличного футболу «Панна» до Європейського дня шкільного спорту;
- конкурс «Кращий технічний гравець»;
- Змагання на першість Кубку з волейболу серед команд Баришівки, Березані, Яготина.

Щотижня класні керівники проводили:

- цільові інструктажі, первинні інструктажі перед початком зимових та літніх канікул;

- бесіди – інструктажі про правила поведінки під час воєнного стану: «Дії під час сигналу «Повітряна тривога», «Правила поведінки під час комендантської години», «Мінна безпека», про дії під час паводка та переохолодження.

Упродовж навчального року медичною сестрою проводилися рейди-контролі за станом санітарно-гігієнічних норм навчання та виховання.

3. Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей спрямоване на формування основ громадянських та загальнолюдських цінностей:

- уміння та навичок підтримки щодо збереження міжособистісної злагоди, запобігання та мирного розв'язування конфліктів;
- усвідомлення цінностей соціального спілкування, здатності враховувати думку інших;
- формування культури поведінки, адекватності щодо оцінки власних вчинків та вчинків інших;
- сформованості моральних якостей (чуйності, чесності, правдивості, справедливості, гідності, толерантності, милосердя, взаємодопомоги, товариськості, співпереживання, щедрості, поваги);
- неприйняття булінгу, агресії і насильства;
- формування гендерної культури .

З метою засвоєння сімейних, родинних та суспільних цінностей у закладі систематично проходили:

- участь у Всеукраїнському конкурсі «Школа рятувальника: перша допомога» : Жигун Н. (9-А кл.) одержала диплом I ступеня;
- години спілкування «Вихована людина: яка вона?», «Кого з друзів ти візьмеш у подорож?», "Мудрість людської турботи", «Сімейні цінності – гендерна рівність»;
- виховні години « Бути толерантним – бути сильним», "Без сім'ї немає щастя на землі»;
- круглий стіл «Правила й закони в нашому житті»;
- онлайн - фоточелендж до Міжнародного дня захисту дітей «Щаслива дитина – щаслива Україна»;
- вернісаж малюнків на асфальті "Ми хочемо жити під мирним небом» до Міжнародного дня захисту дітей;
- зустрічі учнів 9,11 класів з представниками вузів , коледжів, ПТУ з метою вибору професії;
- години з психологом «Неповторність людини. Всі ми різні, але рівні»;
- зустріч з головними спеціалістами Служби у справах дітей та сім'ї спільно з фахівцем із соціальної роботи центру соціальної служби Яготинської міської ради;
- участь у волонтерському русі: акція «Діти – дітям», «Підтримай воїна».

З лютого в умовах воєнного стану під час російсько-української війни на базі ліцею вихованці та жителі міста плели маскувальні сітки, збирали одяг, речей побуту, продукти харчування, медикаменти, засобів гігієни для потреб військових ЗСУ, переселенців. Завдяки батьківській громаді, вчителям, учням

та небайдужим людям пункт постійно поповнювався різними побутовими речами. У закладі проводилися акції зі збору печива, консервації, сушні, овочів, виготовлялися обереги, листи, малюнки, окопні свічки, які були передані воїнам у військові частини.

З метою збереження історичної пам'яті про перемогу у Другій світовій війні, до Дня пам'яті та примирення проведено заходи:

- учні доглядають за могилами героїв, які загинули, захищаючи Яготин;
- проведена лінійка-реквієм біля стели лейтенанта Посітка «Через віки ваш подвиг в пам'яті зростає» та покладено квіти до братської могили.
- заходи до Дня толерантності під гаслом «Ми різні, але ми разом!»;
- проведення тематичних виховних годин для учнів різних вікових категорій, (створення постерів);
- складання хмари ввічливих слів «Бути толерантною людиною – це вміння поважати інших»,
- оформлення квіток - розмальовок «Родинна толерантність»;
- заходи щодо відзначення Міжнародного Дня пам'яті жертв Голокосту;
- онлайн виховні години, уроки пам'яті, віртуальні подорожі щодо відзначення подій Чорнобильської катастрофи.

4. Ціннісне ставлення до праці спрямоване на формування понять:

- повага до людини праці;
- про значущість усіх видів праці;
- вміння виконувати певні трудові дії, планувати, регулювати й контролювати трудову діяльність;
- уявлення про сучасний світ професій, про сучасний ринок праці;
- сформованість таких якостей як цілеспрямованість, організованість, працьовитість та наполегливість у подоланні труднощів у всіх видах діяльності;
- вміння проектувати індивідуальну освітню траєкторію;
- уявлення про принципи побудови професійної кар'єри.

З метою виховання ціннісного ставлення до праці учні долучились до:

- роботи у «Книжковій лікарні» бібліотеки;
- трудових десантів: «Шануймо природу усюди і завжди!», «Наш клас – наша турбота»;
- прибирання території на Алеї Слави, у міському парку;
- заходів з упорядкування шкільної території та класних кабінетів;

5. Ціннісне ставлення до природи визначає усвідомлення себе як невід'ємної частини природи, взаємозалежність людини та природи, взаємозв'язок стану довкілля та здоров'я людей. Формує почуття особистої причетності до збереження природних багатств, екологічну культуру через:

- формування екологічної культури;
- усвідомлення краси природи як унікального явища в житті людини;
- бережливе ставлення до природи;

- усвідомлення взаємозв'язку власного здоров'я зі станом екології;
- відповідальне ставлення до природних ресурсів і багатств;
- потребу в оздоровленні довкілля та участь у природоохоронній діяльності;
- екосистемний підхід до розв'язання екологічних проблем, стратегій і технологій, їх вирішення в інтересах розвитку суспільства.

Забезпечувалося ціннісне ставлення до природи такими заходами:

- участь у Всеукраїнському конкурсі «Година Землі»: Шевченко Д., Тарасенко К., учениці 9-А класу), отримали сертифікати;
- участь в обласному природоохоронному флешмобі «Дерева Перемоги»;
- участь у Всеукраїнському конкурсі «Будь природі другом»: Вовненко А., Коряк Є., Шевченко Д., Просяник А. (9 –А кл.) одержали дипломи III ступеня;
- участь у Всеукраїнському конкурсі «Годівничка» (краще оповідання та вірш про птахів; ілюстрація до вірша): Двірко В.(7-Акл.), - диплом II ступеня, Левінська П.(5-Бкл) – диплом III ступеня;
- переможці районного конкурсі дитячих малюнків «Збережемо ґрунти рідної України»;
- до Дня захисту тварин класні керівники провели виховні години на тему: «Допоможи своїм меншим друзям!», «Захистимо тварин», виготовили годівнички для зимуючих птахів;
- участь в акції «Посади дерево» (посаджено 36 дерев і кущів);
- участь в Міжнародній акції «Flower4school».

6.Ціннісне ставлення до культури і мистецтва формує в учнів естетичні почуття, уявлення і знання про прекрасне у житті та мистецтві, потребу у спілкуванні з мистецтвом як основою естетичного виховання і художнього сприйняття дійсності через:

- вміння відчувати та розуміти художні образи;
- здатність до творчої діяльності у мистецькій сфері;
- систему мистецьких знань, понять, термінів, тлумачень;
- розвиток художньо-естетичних смаків, емоцій, почуттів і культури мислення та поведінки;
- здатність висловлювати власне ставлення до мистецтва;
 - навички створення мистецьких проектів як основи творчого самовираження і самоствердження особистості.

З метою формування в учнів естетичних почуттів, уявлень і знань про прекрасне проведено низку заходів:

- участь в обласному конкурсі «Юні екскурсоводи»: Шевченко Д. (9-А кл.) – лауреатка конкурсу;
 - участь у виставці в Яготинському істричному музеї «Квіти моєї землі» з нагоди 122 річниці Дня народження Катерини Білокур;
- участь у виставці «Все буде Україна» з нагоди Дня художника в Україні;

- участь у Міжнародному художньому конкурсі для дітей, присвяченому збереженню біорізноманіття природи до 2030 року від Канадської організації;
- участь у виставці дитячих малюнків «Шевченко і сьогодні» ;
- участь у виставці – конкурсі дитячих малюнків « Я люблю тебе, мій рідний край»;
- участь у виставці до 300- річчя з дня народження Г. Сковороди у м. Переяславі;
- участь у всеукраїнській акції “Писанкове дерево Перемоги”;
- участь у Всеукраїнському конкурсі “Сувенір захисникові”;
- участь у Всеукраїнському бліц-конкурсі “Український орнамент Перемоги”;
- Свято Миколая «Миколай, Миколай, ти до нас завітай!»;
- До Дня вишиванки проведено:
- фотоконкурс «Красуня у вишиванці», «Я по світу іду в вишиванці»
- челендж «Україна моя вишивана»;
- відеовітання до Дня Матері;

Превентивне виховання, направлене на роз’яснення учням Положень Конституції України, прав і обов’язків учнів, на роботу з підлітками «групи ризику», з неблагополучними сім’ями, здійснювалося етапами.

З метою створення максимально сприятливих умов для співробітництва педагогів, учнів та їх батьків, проведення заходів направлених на запобігання та подолання відхилень у поведінці дітей та підлітків; здійснення адекватної до сьогоденних умов соціалізації школярів, формування відповідальності учнів за вчинені дії та профілактики негативних проявів у молодіжному середовищі організації роботи з особливими категоріями дітей та сімей здійснювала Рада профілактики, (наказ № 75-о/д від 01.09.2022р). Складений та затверджений план роботи профілактики правопорушень на 2022-2023н.р.У 2022 – 2023 навчальному році було проведено 4 засідання. На засіданнях Ради профілактики розглядалися питання про особливості виховання дітей, які схильні до негативних проявів; про попередження шкідливих звичок та відхилення у їх поведінці; питання відвідування учнями закладу, пропуски уроків без поважних причин. Батькам були надані рекомендації щодо виховання та навчання дітей, організації дозвілля.

Превентивне виховання здійснюється в тісній співпраці ліцею, відділу ювенальної превенції Яготинського ВП.

Психологічна служба представлена роботою практичного психолога та соціального педагога, які здійснюють соціально-психологічний супровід навчально-виховного процесу, з метою створення в освітньому закладі умов для максимально успішного особистісного розвитку, навчання і соціалізації дитини та психологічної просвіти вчителів, батьків, учнів.

Робота психологічної служби здійснюється за наступними напрямками:

- психодіагностичний;

- консультативний;
- корекційно-розвивальний;
- просвітницький;
- профілактичний;
- організаційний.

На початку навчального року, протягом вересня, соціальним педагогом було складено соціальні паспорти класів і на їх основі складено соціальний паспорт школи. Так в нашому навчальному закладі навчалося 165 учнів пільгових категорій, що складає 33% від загальної кількості учнів. З них:

- дітей позбавлених батьківського піклування –8;
- дітей з багатодітних родин - 59 ;
- дітей-інвалідів – 11;
- діти воїнів ЗСУ – 46;
- діти з особливими освітніми потребами – 10;
- діти з малозабезпечених сімей – 9;
- діти, постраждали від аварії на ЧАЕС – 17;
- діти внутрішньо переміщенні: 5.

У вересні- грудні було здійснено психологічний супровід адаптаційного періоду учнів 1 класів та вивчення рівня готовності до навчання у школі. З першокласниками проводились заняття з розвитку дрібної моторики, розвитку психічних процесів.

На початку жовтня було проведено діагностування 5-класників щодо визначення рівня адаптованості, на основі якого надавалися рекомендації класним керівникам, батькам, вчителям - предметникам. Результати обговорювались на педагогічній раді. З учнями із низьким рівнем адаптованості та підвищеною тривожністю проводились індивідуальні заняття.

Важливим напрямком роботи соціального педагога була допомога у вирішенні проблем дисципліни та запобігання конфліктам в учнівських колективах. З цією метою проводились індивідуальні профілактичні бесіди з учнями по фактах конфліктних стосунків між ними, незадовільної поведінки під час уроків та на перервах.

Велика увага приділяється організації профілактичної роботи з попередження девіантної поведінки. Проведено профілактичні бесіди як з учнями так і з їхніми батьками. Ведеться контроль за відвідуванням занять учнів даної категорії. У грудні місяці був проведений тиждень правових знань, приурочений до Міжнародного дня прав людини. Під час проведення інформаційно-просвітницької роботи в рамках акції у холі закладу було оформлено виставку малюнків з теми «Діти України про свої права» та «Моя родина без насильства». Були проведені інформаційні хвилини «Права людини понад усе» (9-Б, Савенко С.В.), виховний захід «Права і закони в твоєму житті» (7-Б, Твердохліб Н.І.), правовий брейн-ринг (10, Тимінько Л.М.). Під час проведення заходів вчителі сприяли формуванню в учнів знань про історію, розвиток поняття «права людини», ознайомили з основними положеннями Конвенції про права дитини, сприяли вихованню в учнів

зацікавленості щодо правових знань, формування правової культури, виробленню навичок правомірної поведінки.

У закладі систематично проводиться робота з дітьми, які знаходяться складних сімейних ситуаціях (оформлені картки, в яких зафіксовані загальні відомості про дитину, батьків або осіб, що їх замінюють, місце їх роботи, житлово-побутові умови, зайнятість дитини в позаурочний час). Сім'ї такої категорії дітей знаходяться під супроводом класних керівників, соціального педагога та практичного психолога.

В рамках всесвітньої акції «16 днів проти насильства» у період з 25 листопада 2022р. по 09 грудня 2022р. були проведені заходи:

- «Захисти життя – зупини насильство»,
- тренінгове заняття на тему "Ми-проти насильства";
- перегляд та обговорення відео роликів на тему «Світ проти насильства»;
- анкетування учнів «Виявлення жорстокого поводження з дітьми»;
- години спілкування з учнями «Моє ставлення до дітей з обмеженими фізичними можливостями», «Молодь, відстоюй свої права!»
- дискусія «Чи можуть інтернет і мобільні телефони бути джерелом насилля».

Пріоритетним напрямком виховної роботи в умовах війни було поширення знань про безпечне, відповідальне і позитивне використання цифрових технологій. Учні 10-11 класів створювали сайти, публікації, в яких поширювали основні правила безпечної поведінки в Інтернеті, поняття та види інтернет-загроз, кібербезпеки, способи захисту персональних даних.

Із учнями 9 -11 класів проводилась профорієнтаційна робота у вигляді діагностики та практичних занять.

Упродовж року постійно проводилися індивідуальні консультації учнів, батьків та педагогів. Із класними керівниками здійснювались консультаційні бесіди за результатами діагностики.

На період запровадження воєнного стану в Україні (Указ №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») на стендах у закладі, на сайті закладу розміщені рекомендації для учасників освітнього процесу:

- «Що таке сигнал повітряної тривоги та як поводитися?»;
- «Психологічна підтримка під час війни»;
- Порядок надання домедичної допомоги при утопленні та переохолодженні;
- Правила поведінки під час повені, паводків чи підтоплень

Постійно проводилися заходи, спрямовані на профілактику тютюнопаління, вживання алкоголю, наркоманії.

Адміністрація, соціальний педагог та практичний психолог проводили роботу з учасниками освітнього процесу щодо запобігання пропусків занять без поважних причин, більш відповідального ставлення до навчального процесу. Аналізуючи питання відвідування навчальних занять учнями можна зробити

висновок, що більшість учнів школи систематично відвідують заняття, пропуски уроків бувають здебільшого з поважних причин і лише небагато пропусків та запізнення на уроки без поважних причин. З цими учнями та їх батьками проводилися роз'яснювальні бесіди щодо усунення пропусків уроків без поважних причин.

Значна увага в закладі приділяється роботі з учнями особливих категорій. Протягом 2022-2023 навчального року учні особливих категорій залучалися до онлайн-конкурсів, флешмобів, інтелектуальної роботи з метою підтримки та розвитку здібностей, їх талантів.

З метою розвитку культури читання, формування любові до книги бібліотекар Лисюк К.І. організувала книжкові виставки (День Соборності, Пам'яті героїв Крут, до Дня Героїв Небесної Сотні), заочні екскурсії («Сторінками історії розвитку рідної мови»), літературні вікторини («Ми - діти козацького роду»), бібліотечні уроки («Дитячі письменники Київщини», «Міжнародний день рідної мови»). Відзначаючи Всесвітній день читання, у лютому був організований онлайн-конкурс серед учнів початкових класів «Кращий читач».

Робота з батьками була спрямована на створення єдиного колективу вчителів, батьків, учнів. У I семестрі 2022 – 2023 н.р. у зв'язку з воєнними діями в Україні, батьківські збори проводились у формі онлайн і водночас зв'язок з батьками класні керівники тримали через систему Viber..

Підводячи підсумки, можна зазначити, що всі заплановані заходи на 2022-2023 навчальний рік виконані. Вихованці закладу взяли участь у більшості конкурсів, які проводились на протязі навчального року. Найактивнішими колективами стали учні 5-Б класу (кл. керівник Ольга Ткаленко), 6- А класу (кл. керівник Світлана Савенко), 9-А класу (кл. керівник Олена Стригун). Недостатньо уваги до позакласної роботи приділяли вчителі початкових класів.

Вся інформація щодо проведеної роботи розміщена на сайті школи у рубриці «Виховна робота» та у соціальній мережі Facebook.

II. Основні завдання на 2023 -2024 навчальний рік.

Основною метою у вихованні учнів у 2023/2024 навчальному році буде формування громадянина, патріота, інтелектуально розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти ворогам Батьківщини та асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Пріоритетними для учнів початкових класів є активні методи, що спрямовані на самостійний пошук істини та сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості. Оскільки у молодшому віці у дітей домінує образне мислення, то найбільш доцільними є такі форми діяльності: гра-мандрівка («Подорож містами України»), екскурсія («Духовні місця краю»), ігрова вправа, колективне творче панно («Моя Батьківщина»), бесіда, усний журнал («Ми – українці»);

Для старшокласників заплановані заходи просвітницького характеру із залученням фахівців, громадських і політичних діячів: семінари, круглі столи,

лекції-презентації на тему першої незалежності та Соборності України. Наприклад, «Твоєю силою, волею, словом...», «Незалежність починається з тебе», «Без Соборності немає незалежності», «Українська революція та перша незалежність», «Злилися воєдино однині...»; ділові ігри, вікторини, диспути, брейн-ринги, обговорення, ток-шоу «Єднання заради Незалежності»; відео-уроки з подальшим обговоренням «Шлях до незалежності», «Разом з власної волі з 1919-го»; екскурсії (в тому числі віртуальні) до музеїв, місць пам'яті, пов'язаних із подіями Української революції, бібліотек; відвідання тематичних виставок; конкурси наукових проектів, регіональних і краєзнавчих презентацій з історії української державності «У боротьбі за незалежність», а також взяти активну участь у грі «Патріот».

Завдання виховної роботи ліцею:

- формування особистості – патріота України;
- виховання особистості демократичного світогляду й культури, яка не порушує прав і свобод людини;
- забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей;
- формування в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування здорового способу життя;
- розвиток творчих здібностей, підтримка обдарованих учнів.

Планується педагогічним колективам здійснювати подальшу роботу щодо формування ціннісного ставлення особистості до сім'ї, родини, людей відповідно до Концепції сімейного виховання дітей і молоді в системі освіти України «Щаслива родина» на 2012 – 2032 роки». Даний документ передбачає систему роботи з підготовки молоді до щасливого подружнього життя, формування відповідального батьківства та психолого-педагогічну просвіту батьків, їх активне залучення до роботи з дітьми у школі.

Головним у діяльності класних керівників залишається превентивне виховання, яке спрямоване на реалізацію Концепції превентивного виховання дітей і молоді. Особливої уваги потребують питання, які передбачають впровадження системи підготовчих та профілактичних дій педагога, спрямованих на запобігання формуванню в учнів негативних звичок, рис характеру, проявів асоціальної поведінки.

Міністерство освіти і науки України рекомендує в навчальних закладах впроваджувати програму виховної роботи з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» для учнів 7-11 класів (лист від 28.05.2016 р. №1/9-264). Актуальним залишається питання щодо збереження та зміцнення здоров'я дітей і молоді.

Складовою частиною виховної роботи є шкільне самоврядування, яке є однією із важливих умов залучення учнів до громадської діяльності. Самоврядування має стати для учнів справжньою школою демократії, школою громадянського становлення підростаючого покоління.

Зміст та організація виховного процесу визначаються його метою як очікуваним ідеальним результатом. Планується протягом навчального року реалізовувати

національно-патріотичні, соціальні, екологічні, культурологічні та юридичні проекти в рамках Всеукраїнського конкурсу «Моральний вчинок», що проводиться з метою популяризації духовних і моральних надбань, сприяння формуванню громадянської позиції та соціально-правової активності учнів, створення належних умов для прояву патріотизму, високих моральних цінностей, почуття любові до багатонаціональної та толерантної України, готовності до захисту України, забезпечення її суверенітету і територіальної цілісності.

При плануванні превентивної роботи класним керівником пропонується взяти до уваги інформацію, яка характеризує соціологічний портрет сучасної дитини.

Зусилля педагогів мають бути спрямовані на формування в учнів відповідальності, правомірності шляхів і засобів їх реалізації, моральних якостей, які б регулювали їхню поведінку.

Важливим в питаннях профілактики дитячої жорстокості та насильства є проведення належного сімейного виховання, відродження сімейних цінностей, підвищення ваги виховної функції сім'ї та підняття її авторитету, підготовка підростаючого покоління до дорослого, сімейного життя.

Превентивне виховання забезпечується на законодавчому рівні Законом України від 26.04.2001 № 2402-III "Про охорону дитинства"; Законом України від 21.06.2001 № 2558-III "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю"; постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 "Про затвердження Державної цільової соціальної програми зменшення шкідливого впливу тютюну на здоров'я населення на період до 2016 року", розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.11.2010 № 2140 "Про затвердження плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011-2017 роки", постановою Кабінету Міністрів України від 21.03.2016 № 350 "Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2017 року", розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1209 "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2017 року".

Беручи до уваги наказ Міністерства від 03.08.2016 № 888 «Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти, молоді та спорту щодо профілактики правопорушень серед дітей та учнівської молоді на період до 2027 року», пріоритетними в роботі школи із означеної проблеми залишаються:

- упровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь, проведення тижнів правових знань;
- використання інтерактивних педагогічних технологій, зокрема ділові та рольові ігри, моделювання життєвих ситуацій, суспільних процесів та процедур, дискусії, робота в малих групах на уроках правознавства та в позакласній діяльності;
- впровадження шкільного самоврядування в початково-виховний процес;
- ужиття заходів, спрямованих на підвищення моральності в суспільстві, правової культури громадян, утвердження здорового способу життя;
- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;

- впровадження нових педагогічних комунікацій між усіма учасниками навчально-виховного процесу;
- перетворення навчальних закладів на зразок демократичного правового простору та позитивного мікроклімату тощо.

Педагогічними працівниками закладу планується забезпечити неухильне виконання спільного наказу Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 16.01.2004 № 5/34/24/11 "Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або реальної загрози його вчинення".

Велику увагу необхідно приділяти учням, які виховуються у сім'ях, що опинилися в складних життєвих обставинах, з метою попередження безпритульності й бездоглядності, насильства над неповнолітніми, підліткової злочинності та правопорушень, запобігання торгівлі дітьми. Класним керівникам школи необхідно здійснювати:

- внутрішній облік дітей, які потребують посиленої уваги з боку педагогічного працівника, соціального педагога;
- інформувати служби у справах дітей,
- здійснювати психолого-педагогічний супровід таких дітей;
- контролювати відвідування ними навчальних занять та якість навчання; активно залучати до громадської діяльності.

Головна мета виховної роботи – створення цілісної системи виховної роботи на основі «Основних орієнтирів виховання учнів 1- 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Виховна робота в закладі спрямована на систему цінностей і якостей особистості через розвиток її власних ставлень:

Пріоритетним напрямком виховної роботи в школі на 2023-2024 навчальний рік є виховання громадянина – патріота, всебічно гармонійної особистості, яка здатна до саморозвитку, самовиховання і самореалізації, в своїй діяльності керується загальнолюдськими цінностями, глибоко розуміє традиції свого народу і орієнтована на найдосконаліші соціокультурні, загальнолюдські та національні цінності в умовах Нової Української Школи.

Реалізація завдання буде здійснюватися через:

- формування в учнів патріотичних почуттів (формування любові до Батьківщини, психологічної та моральної готовності до служби в армії – захисту своєї країни), забезпечення усвідомлення учнями своєї етнічної спільності, виховання в них національної гідності;
- розвиток духовно - моральних якостей особистості, які допомагають їй реалізувати себе як індивідуальність;
- виховання в учнів цілісного світогляду, розвитку в них пізнавальних потреб;
- співпрацю батьківського і педагогічного колективів;

- продовження формування правової та моральної культури учнів, усвідомлення ними не лише прав, а й обов'язків;
- виховання відповідального ставлення до навчання, розширення пізнавального і культурного світоглядів;
- організацію та згуртування учнівського колективу.

Річний план виховної роботи на 2023-2024н.р, базуватиметься на **основних орієнтирах виховання учнів:**

1. Ціннісному ставленню особистості до суспільства і держави;
2. Ціннісному ставленню до себе;
3. Ціннісному ставленню до сім'ї, родини, людей;
4. Ціннісному ставленню до праці;
5. Ціннісному ставленню до природи;
6. Ціннісному ставленню до культури і мистецтва.

Така модель виховання передбачає створення умов для розвитку кожної дитини в атмосфері співтворчості і співробітництва; вимагає своєчасно виявляти здібності кожного вихованця і сприяти його самореалізації і самоствердженню в різних сферах життєдіяльності.